

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949. július 29. péntek.

VI. ÉVFOLYAM, 174. SZÁM.

Szövetkezeti választások

A napokban országsszerte megkezdődtek a falusi szövetkezetek vezetőségeinek megválasztása. Ezzel a szövetkezetek újjászervezésének harca döntő szakaszához érkezett, mert a tisztességtelen elemektől és az üzerektől megtisztított szövetkezetek élére olyan vezetőség kerül, amely a munkásosztály harcához hűséges, megalkuvást nem ismerő, tisztességes, munkászerető szegény- és középföldművesekből áll.

Az eredmények azt mutatják, hogy valóban szükség volt az egész szövetkezeti hálózat újjászervezésére. A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének március 3-5-iki plenáris ülésének a parasztkérdésben hozott határozata megadta azt az irányvonalat, amelyen a falu szocialista átalakításáért folytatott harcban a szövetkezeti mozgalomnak haladni kell. „A jelen feltételek között — állapítja meg a Határozat — a szövetkezetek legnagyobb jelentősége az, hogy összeszövi a szegény- és középföldművesek millióinak magánérdekeit a munkásosztály általános érdekeivel és megteremti az előfeltételeket arra, hogy a dolgozó földműveség könnyebben léphessen a szocializmus útjára.”

A szocializmus építésének szakaszában, amikor az ország erőt a munkásosztály, a Román Munkáspárt irányításával és vezetésével a mezőgazdaság szocialista átalakításáért vívott harcra mozgósítja, a szövetkezetekre igen fontos feladatok hárulnak. A szövetkezetek ma már nem lehet üzérkedőkből, tisztességtelen elemekből és a falu kizsákmányoló elemeiből álló érdekszövetség, hanem a szegény- és középföldművesek, a városi és falusi kétkézi és szellemi dolgozók érdekeit kell szolgálniuk. „Ezért válhat és kell is válnia a szövetkezesnek — amint Gheorghiu-Dej mondotta — az egész dolgozó földműveség hatalmas eszköze és a mezőgazdaság szocialista átalakításának alapvető útjává.”

A szövetkezeti hálózatnak teljes újjászervezése szükséges volt, mert a legtöbb szövetkezetben még mindig megbujtak az osztályellenség, az üzérkedők és tisztességtelen elemek. Ez a tény a legjobban kiviláglik abból, hogy a szövetkezeti vezetőségek leváltása alkalmával olyan vizsgálásokra jöttek rá, amelyeket az ott megbújt tisztességtelen elemek igyekeztek elkendőzni. A szatmármegyei Érkávás községben, például, Némeli Albert boltkezelő összejártszott Filip Emanuel szövetkezeti pénztárossal és drágábban árultatta a szövetkezeti bolt áruit. Szabályszerű feketézés folyt ebben a falusi szövetkezetben, mert például egy kiló feketén vágott dísznóhust 250 lejért árultak. A zilahi járás ezen kicsiny falujának szövetkezetében történt eset azonban nem elszigetelt jelenség. A szamosmegyei Domokos község szövetkezetében a zsíroszagdák kezében volt. Kohán András, egyik szövetkezeti vezető például, ha árú érkezett, 5-6 méterrel mindig lecsipett magának, a fóbbit pedig kiosztotta zsíroszagda barátai között. A gyimesbükkli régi szövetkezeti vezetőség például 120.000 lej

A dolgozó földművesek kérésére

MEGALAKULT

az ország első öt kollektív gazdasága

Ünnepélyes külsőségek között, július 24-én, vasárnap megalakult az országban az első öt kollektív gazdaság. A szegény- és középföldművesek szabad elhatározására, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének és a RNK kormányának jóváhagyásával, Vaslui, Nagyküküllő, Kolozs, Arad és Szeben megyékben megalakultak az első kollektív mintagazdaságok.

— Egyelőre arra kell szorítkoznunk — mondotta Gheorghiu-Dej a RMP Központi Vezetőségének március 3-5-én megtartott plenáris ülésén előterjesztett jelentésében —, hogy csak korláto-

zott számban szervezzünk kollektív gazdaságokat ott, ahol a szegény- és középföldművesek elhatározzák magukat a mezőgazdaság ilyenszerű megszervezésére való áttérésre és ahol a legjobbak lesznek a műszaki feltételek. Ezeknek az első kollektív gazdaságoknak mintakollektív gazdaságok szerepét kell betölteniük, amelyekből a szervezetlen szegény- és középföldművesek megtanulhatják azt, hogy mit jelent a kollektív mezőgazdaság és saját szemekkel meggyőződhetnek ennek a magasabbrendű földművelési formának előnyeiről.

A szebenmegyei Kistorony község kollektív gazdaságának megalakulása

A szebenmegyei Kistorony község mintakollektív gazdaságának megalakulásánál jelen voltak Chirtoaca Pavel, a RMP Központi Vezetőségének kiküldötte, Saviton Mara, a szebenmegyei pártbizottság titkára, Banu Ilie, a megyei ideiglenes bizottság elnöke, Badila Ioan, a városi ideiglenes bizottság elnöke, Idaca Mihai nagyszzebeni nemzetgyűlési képviselő, az Ekéfront megyei szervezetének elnöke, valamint a kollektív gazdaság tagjai családtagjaikkal együtt.

A közgyűlést a kulturotthon szépen felszerelt helyiségében tartották meg. A kollektív gazdaság tagjai nagy lelkesedéssel vettek részt a gazdaság megalakítási okmányának aláírásánál. A közgyűlésen elsőnek a RMP kiküldötte üdvözölte a gazdaság tagjait abból az alkalomból, hogy az egyéni, felaprózott gazdaságról áttértek egy új, kollektív gazdasági formára.

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége és a kormány jóváhagyta a gazdaság tagjainak azt a kérését, hogy kollektív gazdaságba tömörülhessenek, miután egy bizottság a helyszínen megállapította, hogy megvannak mindazok az előfeltételek, amelyek kollektív gazdaság megalakításához szükségesek.

Miután a Román Munkáspárt Központi Vezetősége és a kormány jóváhagyta a 42 dolgozó földműves kérését, hozzáálltak a kollektív gazdaság ideiglenes megszervezéséhez és a tagok közül egy ideiglenes szervező bizottságot választottak. Ennek a bizottságnak a községi pártbizottság segítségével sikerült a gazdaság tagjainak számát 42-ről 70-re felemelni. A kollektív gazdaságnak 181 hektár szántóföldje, 76 hektár kaszálója és veteményes kertje van. A közgyűlés egyhangulag meg-

választotta a javaslatba hozott vezetőséget, amelynek tagjai kivétel nélkül szegényföldművesek, a munkásosztály harcának bátor katonái. A közgyűlés elhatározta, hogy a kollektív gazdaság a „Zorile” nevet viselje.

A közgyűlés egyhangulag meg-

Az aradmegyei Zábrány község kollektív gazdaságának megalakulása

Az aradmegyei Zábrány község 42 dolgozó földművese elhatározta, hogy kollektív gazdaságba tömörül. Az „Uj út” kollektív gazdaság megalakulását a RMP Központi Vezetősége és a kormány jóváhagyta.

Az alakuló ünnepélyes közgyűlésen jelen volt Gogoiu Mircea, a RMP Központi Vezetőségének kiküldötte, Pecican Nicolae, az aradmegyei pártbizottság helyettes titkára, valamint a megyei ideiglenes bizottság és a földművelésügyi minisztérium képviselői is.

A földet két tagba összesítették — egyiknek 205 hektár, a másiknak, amely veteményes kert, 5 hektár a kiterjedése.

Az eleinte habozó 15 dolgozó földműves, miután látta, hogy a kollektív gazdaság miként fogott hozzá a munkához, felvételét kérte.

A közgyűlésen Gogoiu Mircea, a RMP Központi Vezetőségének kiküldötte beszédében hangsúlyozta, hogy az a tény, hogy Zábrány község kollektív gazdasága orszá-

gunkban megalakult első kollektív gazdaságok közé tartozik, büszkeséggel töltse el ennek a kollektív gazdaságnak a tagjait és mint úttörőket, lelkesítse őket abban a munkájukban, amelyet a mezőgaz-

A nagyküküllőmegyei Fehéregyháza község kollektív gazdaságának megalakulása

A nagyküküllőmegyei Fehéregyháza községben 66 szegény- és középföldművesből álló csoport ünnepélyesen aláírta a kollektív gazdaság megalakításának okmányát. A „Vörös Ugar” nevű kollektív gazdaság alakuló közgyűlésén Mihaileu, a RMP Központi Vezetőségének kiküldötte beszédében rámutatott az esemény fontosságára. Ez az út vezet egyedül a nyomor és a szegénység megszüntetéséhez. A kollektívizálás útja a Párt által megjelölt út, a szegény- és középföldművesek, valamint a gyárak és üzemek dolgozó testvéri szövetségének útja: a szocializmus építésének útja országunkban.

Délután nagygyűlést tartottak,

amelyet a földművelésügyi minisztérium kiküldötte nyitott meg. A nagygyűlésen sorra szólásra emelkedtek a megyei ideiglenes bizottság elnöke, majd pedig a megyesi üzemek számos munkása, akik ígéretet tettek arra, hogy mindenben támogatják majd Fehéregyháza község kollektív gazdaságának munkáját. Befejezésül a megyei pártbizottság helyettes titkára rámutatott azokra a munka- és politikai harc feladatokra, amelyek a március 3-5-iki határozatnak megfelelően a kollektív gazdaság földműveseire hárulnak.

— Szeretettel gondoskodjanak a kollektív javairól — mondotta a szónok —, megfontoltan használják ezeket, tervszerűsítsék munkájukat és tanulják meg kellőképpen értékelni azt a támogatást, amelyet az állam részéről kapnak. A kollektív gazdaság tagjainak emellett az a kötelességük, hogy fokozzák éberségüket minden eltelenséges mesterkedés megállítására.

Gherman Ioan, Zábrány község ideiglenes bizottsága nevében kötelezettséget vállalt, hogy augusztus 15-ig bevezetik a villanyt a kollektív gazdaságba.

(Folytatása a 3-ik oldalon.)

„könyvelt el” saját céljaira. Így folytathatnánk tovább az újjászervezés előtti szövetkezeti vezetőségek üzemleinek bünlajstromát.

Az újjászervezett szövetkezetek már az első napokban eredményes munkát végeztek. Bihar-díszegzen felavatták az önkéntes munkával ujjáépített szövetkezeti üzletet és így 120.000 lej megtakarítást értek el. A szövetkezet egyébként a napokban egymillió lejes árúhívelt kapott.

Az újjászervezett szövetkezetek iránt igen nagy a dolgozók bizalma. Ez kitűnik főleg abból, hogy a esikmegyei Gyimesbükk szövetkezetének 1.200 főnyi régi tagja közül 80 százaléka már újra

beiratkozott. Szeben megyében május 25-ig összesen 68.982 szövetkezeti tagot tartottak nyilván. A tisztességtelen elemek kizsákmányolása után a megye szövetkezeti tagjainak száma 579-el emelkedett, ami azt jelenti, hogy Szeben megyében minden lakosra 248 lej szövetkezeti üzletrész jut. Május és június hónapokban a megye szövetkezetek összesen 20 millió 626 ezer 630 lej értékű árut osztottak ki a lakosság között. Kolozs megyében eddig 10.641 új tag kérte felvételét a szövetkezetekbe.

A szocializmus építésének szakaszában, a mezőgazdaság szocialista átalakításáért vívott harcban jelentős feladatok hárulnak a falusi és városi szövetkezetekre. A dolgozó tömegek érdeke tehát

hogy a szövetkezetek vezetőségeiben olyan elemeket válasszanak be, akik érdekeiket szolgálják és eredményes munkát végeznek a szövetkezet felvirágozásáért. Azokat a feladatokat pedig, amelyeket a szövetkezetekre hárulnak, csak úgy teljesíthetik, ha a vezetőségekben megbízható, tisztességes elemek vannak. Ezek pedig falvakon a szegény- és középföldművesek. A szövetkezetek felvirágozása vagy bukása nagymértékben a vezetőségtől függ.

A falusi szövetkezetek vezetőségének választása nagyjelentőségű esemény. Azok a szegény- és középföldművesek, akik a falusi szövetkezetek élére kerülnek, dolgoznak becsületesen és lelkiismeretesen, mert munkájukkal

előbbre viszik az egész falu gazdasági életét. Ha jó munkát végeznek, rövidesen érezhetővé válik a falu dolgozóit életfeltételeinek és életszínvonalának növekedése. Egy pillanatra sem szabad megfeledkezniük Szatlin megállapításáról, hogy a szövetkezetek „megkönyvitik a proletáriátus élcsapatának kapcsolatát a parasztság tömegével és megteremtik a lehetőséget annak, hogy a földművelésből bevonjuk a szocialista építő munka folyamatába”. Így virágozó gazdasági élet indul meg a városokon és a falvakon és egy órával hamarabb felzárkóhatjuk a mult szövetkezeti rendszernek hiányosságait és közelebb jutunk a szocializmus győzelméhez.

FÉNYESEBB A LÁNCNÁL A KARD

PETŐFI HARCOS ÖRÖKSÉGE

ÁLLAMI KÖNYVKIADÓ (BUKAREST)

Petőfi halálának századik évfordulóján az egész világ haladó (népei egyformán mély kegyelettel és megbecsüléssel emlékeznek meg a legnagyobb magyar költőről, a világszabadság lobogólelkű énekesséről, 1848 legkövetkezetesebb és legforradalmibb egyéniségéről. A Szovjetunióban, a haladás élenjáró országában ez alkalomra milliós példányszámban jelentették meg Petőfi orosz nyelvre fordított, válogatott verseinek gyűjteményét.

A Román Népköztársaság Állami Könyvkiadója, Jelebeanu Eugon kitűnő Petőfi-fordításainak kétnyelvű kiadványával, valamint Aszódi János Petőfi életét és forradalmi jelentőségét bemutató románnyelvű tanulmányával emlékeznek meg a szabadság nagy költőjéről és viszi őt közelebb a román dolgozó nép tömegeihez.

E művekkel egyidőben jelenik meg az Állami Könyvkiadó Magyar Tagozata kiadásában Marosi Péter „Fényesebb a láncnál a kard” című harcos lendületű könyve, mely Petőfi forradalmi örökségét közvetíti a testvéri román néppel a szocializmust együtt építő magyar dolgozók felé.

Marosi Péter könyve Petőfi életét, költészetét, e költészet és emberi magatartás társadalmi rugóit tárja fel, rávilágítva azokra az összefüggésekre, amelyeket a burzsoá-irodalomtörténet tudatosan elhallgatott, vagy osztályérdekeinek megfelelően értelmzett. Marosi könyvéből így tisztánlátó és minden ízében forradalmár költő harcos alakja bontakozik ki, az a Petőfi, aki egész életét a Habsburg-monar-

chia és a magyar feudalizmus elnyomása alatt selymődő nép, a nem emberi életet élő jobbágymilliók felszabadításának szentelte, aki e nagy cél szolgálatában pillanatra sem tántorodott meg, hanem kitartó következetességgel harcolt a külső és belső ellenség ellen egyaránt: az a Petőfi, aki nemcsak saját népe „tavaszáért”, hanem minden elnyomott nép szabadságáért is sikraszállt.

E könyv Petőfi életpályájának megrajzolásánál elsősorban magára a költői műre, és a mű beszédes bizonyítékaira támaszkodhatik — gazdag idézet-anyaga külön érdeme a könyvnek — de ezenkívül felhasználja azt a forrásanyagot is, amit a haladó irodalomtörténeti kutatás Petőfiről feltárt, beleértve a szabadságharc korának társadalmi és politikai küzdelmeibe. A könyv emberi közelbe hozta Petőfi életét, megérteti velünk a költőt, az embert és a politikust egyaránt. A megértést nagyban elősegíti Marosi Péter tiszta, világos nyelvezete, friss íráslendülete, a könyv jól áttekinthető szerkezete.

Olvassuk és terjesszük Marosi Péter Petőfi-könyvét. Ismerjük meg a maga igazi valójában a népszabadság költő-óriását, akinek eszményei beteljesültek a Szocializmus Hazájában és a szocializmust építő népi demokráciákban, a szabadság azóta óriássá nőtt igazi hordozója, a munkásosztály áldozatos harca nyomán. Az alábbiakban Marosi Péter könyvéből közlünk részleteket:

Nem én vagyok már első mennydörgése...

A magányból, mely az emberek között hányt-vetettsége közben alakult ki, melybe életiskolájának keserves évei taszították, most egyszerre belép a közszereplésbe. Napról-napra, versről-versre tudatosul majd benne, hogy nem lehet és nincs olyan magánügye, amely ne kapcsolódna a köz, a haza dolgához. Eddig kitaszított, harapós csavargó, most villámgyorsan az ország egyik közvélemény alakítója. Eddig csak az őt ért meggyalázásokért kíván elégtételt, csak saját maga elesettségéből kíván az első közé törni, most milliók szószólójává válik, kik születtestől, helyzetüktől fogva nála is százszorta kitaszítottabbak.

Ez a felismerés Pesten tudatosul benne, ahova 1844 februárjában gyalogol be s ahol most már meg is telepszik. Felfedezik s ő is felfedezi azokat, akik között, vagy akik ellen harcolnia kell. Bekapcsolódik az irodalmi életbe. Ami akkor is a politikai életbe való bekapcsolódást jelentette.

A nemzeti irodalom megteremtése is politika volt a XIX. század elején. A 40-es évekre már majdnem teljes Vörösmarty műve. A fiatalabbak most a polgáriarodó városban, Pesten élnek. Kávéházakban, klubokban cserélik ki nézeteiket. Találkoznak a pesti, rendszerint németajku nagykereskedőkkel és nagyvállalkozókkal, a céhbéli iparosokkal, de látják már a tanoncoknak, a céhlegényeknek és a manufaktúrák dolgozóinak seregét is.

Természetesen, ez az értelmiségi ifjúság szándékaiban nem következetes, illetőleg nem következetesen haladó. Családi összeköttetései révén rokoni kapcsolatai vannak a liberális középnevelés táboraival, mely Kossuth vezetésével most készül vezető szerepre. A középnevelés elsősorban a vámrendszerével Magyarországot gyarmati sorban tartó Habsburg-Ausztria ellen fenekedik. De ez a nemesség évek óta vitázik az örök válság, köztcherviselés és népképviselet kérdéséről. S olyan megoldást keres, hogy egyfelől a felszabadítandó jobbágyok olcsó ipari munkacserét szolgáltasson, másfelől

pedig ő forgatókét szerezzen a váltásból.

Az értelmiségi ifjúság azonban nem remél váltást, mert nincsenek már jobbágyai. Sikert és érvényesülést csak gyors és radikális megoldástól várhat. S bár ez az ifjúság képtelen arra, hogy valóban képviselhesse a céhlegények és a jobbágyok érdekeit, mégis azzal, hogy a legszélesebb néptömegekre hivatkozik, az 1848-49-es szabadságharcnak forradalmi mozgató erejévé válik. Nélkülük a magyarországi forradalom is olyan irányzatot vett volna 1848 őszén, mint 1848 többi nyugat- és délkelet-európai forradalmi, melyeket a burzsoázia gyávasága és tömegellenessége megalázott az osztrák, porosz, francia és orosz monarchisták előtt.

Ez az értelmiségi ifjúság-nak vezérei a fiatal pesti írók. Közéjük kerül most Petőfi. A népnek addig közvetlenül ki nem mondott vágyai élnek benne. Pest környezete közvetíti hozzá köny-

vek, beszélgetések alakjában a XVIII-ik század francia forradalmának eszméit. Hamarosan ő lesz ezeknek a gondolatoknak leghűségesebb, legradikálisabb képviselője. Szabadságot követel az egész nép, a dolgozók, a pesti legények és a jobbágymilliók számára, mert tudja, hogy teljes szabadság nélkül bármilyen bőség csak keveseknek hasznos. Azt is tudja, hogy a szabadságért küzdeni kell, ajándékba sohasem osztogatták a történelemben.

Miskolcon és Egeren) át tér a dunaparti városba. Vörösmartyék jól fogadják, örülnek, hogy előke-rült. A kiadók nem örülnek, illetőleg nem érdekli őket a nyolcvan vers. Petőfi veszedelemben van. Ez döntő pillanat; azonkívül mi lesz a Debrecenben hagyott váltóval? Ekkor jön Vörösmarty segítsége. A Nemzeti Kör asztaltársaságnak javasolja a versek kiadását. Ez a Kör a pesti polgárok és az értelmiségi ifjúság találkozóhelye. Az asztaltársaság Vörösmartyt, Va-

hot Sándort és Szigligetét bizza meg a versek elbírálásával s kedvező döntésük után hatvanötöt el is fogad a nyolcvan közül. Meglesz a kötet!

Es állás is kerül. 1844 tavaszán megszűnik az Athenaeum s most már az irodalmi életet három tar-ka lap irányítja, melyek irodalom mellett mást is, hasznosat és érdekeset szeretnének nyújtani olvasóiknak.

Észrevétlen az arisztokráciához szól és róla beszél Petricheviech Horváth Lázár lapja, a Honderű. A Frankenburgé viszont, az Életképek, a várakozó polgárság álláspontját fejezi ki. Garay Regélője megszűnik s helyette jön létre az ifjúság lapja, a Pesti Divatlap, mely a három közül kétségtelenül a leghaladóbb szándékú. Szerkesztője Vahot Imre. Radikális ifjú, de ugyanakkor már polgári „jótulajdonságai” is mutatkoznak, például igen jó üzletember. Az a típus, aki később annyi alakban jelentkezik és olyan jól érvényesül

a polgári irodalomban. Azonnal észreveszi, hogy Petőfi hangja és mondanivalója mutat előre a fejlődés irányában s így számára is ez jelenti a legjobb üzleti befektetést. Azonnal szerződteti Petőfit segédszerkesztőnek a Pesti Divatlaphoz.

Vettük már észre, hogy Petőfi milyen makacsul ragaszkodik meggyőződéséhez, milyen harapós, ha indokolatlan, vagy rosszindulatú ellenvéleménnyel találkozik. De azt is említettük, hogy az igazi tekintéllyel szemben, például Vörösmartyval szemben milyen tisztelettudó. Figyeljük meg, hogyan jelenti debreceni barátjának és hitelezőjének, Pákh Albertnek, hogy Pesten alkalmazták:

„...ami engem illet: lelépek a színpadi pályáról, (de bizonyosan mindazonáltal nem tudom, örök-re-e, vagy sem?) lemondok tehát a színi pályáról, tudod mit teszek, vagy is mi vagyok már úgyszólván? Hát izé, a Regélő segédszerkesztője, a jövőféltől kezdve, Vahot Imre mellett. Már bizonyos, Bajza, Vörösmarty, Nagy Ignác s általában mindnyájan helyeslik e lépésemet.”

Általában mindnyájan helyeslik?! Ime, mennyire ferde az a beállítás is, mely Petőfit amolyan vadzeniként mutogatta. Elvi kérdésben Vörösmartyt, Jókait és általában — ha kellett — mindenkit megámadott. De nem volt irodalmi fenegyerek. Akinek komoly, megérdemelt tekintélyét érezte, attól szívesen vette a táncot és bírálatot.

A NÉP NEVÉBEN

Irla: PETŐFI SÁNDOR

Még kér a nép, most adjatok neki!
Vagy nem tudjátok, mily szörnyű a nép,
Ha fölkel és nem kér, de vesz, ragad?
Nem hallottátok Dózsa György híré?
Izzó vas trónon őt elégetétek;
De szellemét a tűz nem égeté meg,
Mert az maga tűz; úgy vigyázzatok:
Ismét pusztíthat e láng rajtatok!

S a nép hajdan csak elodelt kívánt,
Mivelhogy akkor még állat vala:
De az állatból végre ember lett.
S emberhez illik, hogy legyen joga.
Jogot tehát, emberjogot a népnek!
Mert jogtalanság a legrutabb bélyeg
Isten teremtményén, s ki rá süti,
Isten kezét el nem kerülheti.

S miért vagytok ti kiváltságosok?
Miért a jog csupán ti nálatok?
Apátok megszerzék a hazát,
De rája a nép-izzadás csorog.
Mit ér csak ekkép szólni: Itt a bányal
Kéz is kell még, mely a földet kihányja,
A míg föltűnik az arany ere...
S o kéznok nincsen semmi érdeme?

S ti, kik valljátok olyan gögösen:
Mienk a haza és mienk a jog!
Hazátokkal mit tennétek vajon,
Ha az ellenség ütne rajtatok?
De ezt kérdeznem! engedelmet kérek,
Majd elfeledtem győri vitézségtek.
Mikor emeltek már emlékszóbot
A sok hős lábnak, mely ott úgy futott?

Jogot a népnek, az emberiség
Nagy szent nevében, adjatok jogot,
S a hon nevében, egyszersmind, amely
Eldől, ha nem nyer új védoszlopot,
Az alkotmány rózsája a tiétek,
Töviselt a nép közé vetétek:
Ide a rózsák néhány levelét,
S vegyétek vissza a tövis felét!

Még kér a nép: most adjatok neki!
Vagy nem tudjátok, mily szörnyű a nép,
Ha fölkel és nem kér, de vesz, ragad?
Nem hallottátok Dózsa György híré?
Izzó vas trónon őt elégetétek,
De szellemét a tűz nem égeté meg,
Mert az maga tűz... úgy vigyázzatok:
Ismét pusztíthat e láng rajtatok!

Megalakult az ország első öt kollektív gazdasága

(Első oldali cikkünk folytatása.)

A KOLOZSMEGYEI KENDILÓNA KÖZSÉG KOLLEKTÍV GAZDASÁGÁNAK MEGALAKULÁSA

A kolozsmegyei Kendilóna község 32 dolgozó földművese megvetette alapját a megye első kollektív gazdaságának. Az ünnepélyes közgyűlés gyönyörű alkalom volt a román és magyar barátság megnyilvánulásának, amely barátság egyre jobban megszilárdul a Párt és a kormány nemzetiségi politikája következtében.

Az alakuló közgyűlést július 24-én, vasárnap tartották meg a volt Pordea Augustin kizsákmányoló földesur kastélyának parkjában. A „Vörös Traktor” nevet viselő kollektív gazdaság első alakuló közgyűlésén Olteanu, a RMP Központi Vezetőségének kiküldöttje beszédet tartott, amelyben hangsúlyozta, hogy a kollektív gazdaságra nagyszerű feladatok várnak. Fokozni kell az éberséget, hogy idejében leleplezhessék az ellenség aljas mesterkedéseit. Befejezésül Sebestyén György, a kollektív gazdaság vezetőségi tanácsának elnöke emlékedett szólarra, aki kötelezettséget vállalt arra, hogy minden erejével azon lesz, hogy megbízatását száz százalékban teljesítse. Délután mintegy 2000 ember vett részt a kastély parkjában megtartott ünnepségen, amelyre eljöttek a kolozsvári Herbák János-művek munkásai, a környező falvak szegény- és középföldművesei, katonák, mezőgazdasági bérmunkások, stb. Ezen az ünnepségen résztvett Alexa Augustin, az államvasutak minisztériumának helyettes minisztere is. A szónokok köszöntötték a „Vörös Traktor” kollektív gazdaságot és jó munkát kívántak tagjaiknak.

BELPOLITIKAI KÖRKÉP

Július 25-ig az egész országban 1 millió 067.337 hektár területen elvégezték az aratást

A földművelésügyi minisztériumhoz július 25-ig beérkezett jelentésekből kitűnik, hogy az ország bevetett területéből 1 millió 067.337 hektárt learattak. Az aratás élén Dolj megye áll, 93.3 százalékkal, utána következnek Romanai-megye 84.3 százalékkal, Teleorman-megye 71.5 százalékkal és Arad megye 64 százalékkal. Július 25-ig az egész ország területén 234.432 hektár területen végezték el a tarlóhántást. A tarlóhántás élén Teleorman-megye áll 42.4 százalékkal. Utána következnek Ilfov-megye 38 százalékkal, Kisküküllő-megye 36.4 százalékkal, Bihar-megye 35 százalékkal és végül Valcea-megye 34.2 százalékkal. Egyes megyék, mint Ialomita, Szatmár, Tulcea és Temes-Torontál megyék — bár nagy területen betakarították már a termést — a tarlóhántásban visszamaradtak. A mezőgazdasági termelés emelésében a tarlóhántásnak különösen nagy jelentősége van, ezért minden munkaadót mozgósítani kell, hogy az aratással egyidejűleg befejezhessék a tarlóhántást, mert így kellő időben és a legjobb feltételek között végezhetjük el az őszi vetést. Hasonlóképpen, siettetnünk kell a gabonaméliek betakarítását, hogy a mezőgazdasági munkában megakadályozzuk a torlódást.

„Embercsempész bandát tartóztattak le a határon

A fővárosi milícia parancsnoksága a következő közleményt adta ki: A fővárosi milícia egy idő óta határátlépő csempészbanda ügyében nyomozott, amely azzal foglalkozott, hogy embereket csempészett át a határon, akiket Bécsbe irányított. A nyomozás július 25-én, hétfőn éjjel a határátlépő csempészbanda letartóztatásával fejeződött be. Igazoltatásuk során megállapították, hogy a banda tagjai a következők: Schabel Náthán, 46 éves Ramnicul-Sarat, Dragoici-utca 39 sz. alatti lakos. Grigorita Fulvia, Bukarest, Raul Maracine-utca 24 szám alatti lakos. Gessner Nicolae, 46 éves Bukarest, Militari külváros Dávid-utca 31 szám alatti lakos. Bunea Ioan, 49 éves, Bukarest,

Olasz-utca 6 szám alatti lakos. Mugur Costica, 54 éves, Bukarest, Pache-körút 40/A szám alatti lakos. Belaie Francisc, 50 éves, Bukarest, Paleologu-utca 18 szám alatti lakos. Broida Soma, 48 éves Iasi, Palota-utca 10. szám alatti lakos. Bunea Eleonora, 40 éves, Bukarest, Olasz-utca 6. b. sz. alatti lakos. Mugur Adel, 50 éves, Bukarest Pache-körút 40/A szám alatti lakos. A letartóztatott személyek egyike a milícia közegeinek nagy meglepetésére kijelentette, hogy diplomata és az angol követségen lakik. A letartóztatott egyének beismerték azokat a tetteket, melyekért ellenük a nyomozás megindult. Elmondották, hogy tiltott

uton át akarták lépni a határt, hogy Sarell Rodrick támogatásával Bécsbe jussanak. Ezt a tiltott határátlépési kísérletet Beldie Francisc közvetítésével rendezte meg Sarell Rodrick. A nyomozó hatóságok meghívására a külügyminisztérium protokoll igazgatóságának egyik képviselője megerősítette, hogy az őrizetbevétt személyek egyike valóban Sarell Rodrick, Nagybritannia követségének titkára, akinek Roberts bukaresti brit követ szabadsága idején Anglia követsége ügyei intézésére van meghatalmazása. Személyazonosságának megállapítása után Sarell Rodrick lakására távozott. Az üzérkedő és csempész banda által elkövetett bűncselekmények ügyében tovább folyik a vizsgálat.

A szovjet kormány jegyzéke a jugoszláv kormányhoz

MOSZKVA (Agerpress) — A TASS közli a szovjet kormány jegyzékét, melyet a szovjet állampolgárok törvénytelen letartóztatásával kapcsolatban a jugoszláv kormányhoz intézett. A Szovjetunióval szembeni ellenséges politikájának megfelelően a jugoszláv hatóságok számos, állandóan jugoszláviai lakóhellyel bíró szovjet állampolgárt letartóztattak, több hónap óta börtönben tartják anélkül, hogy bármilyen vádat emeltek volna ellenük. Elitették volna, vagy kihallgatták volna őket és ugyanakkor megfosztják a szovjet nagykövetség képviselőjét annak lehetőségétől, hogy segítséget és védelmet nyújtson a letartóztatottak számára. Ezzel kapcsolatban a beigrádi szovjet nagykövetség július 25-én a szovjet kormány megbízásából jegyzéket nyújtott át a jugoszláv kormányhoz, mely így szól: „A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének nagykövetsége meghatalmazást kapott a szovjet kormánytól, hogy a következőket hozza a jugoszláv külügyminisztérium tudomására: A nagykövetség birtokában levő értesülések szerint a jugoszláv hatóságok továbbra is számos esetben megtorló intézkedéseket alkalmaznak olyan szovjet állampolgárokra szemben, akik állandó lakóhellyel rendelkeznek Jugoszláviában. Számos esetben tartóztattak le szovjet állampolgárokat és a letartóztatottakat több hónap óta jugoszláv börtönökben minden alap nélkül tartják anélkül, hogy valamivel valódnak, anélkül hogy elitették vagy kihallgatták volna őket. Ez bizonyítja, hogy a jugoszláv hatóságok által a szovjet állampolgárok ellen alkalmazott megtorló intézkedések valódi oka

nem az, hogy azok elkövettek volna valamilyen bűntényt, hanem csak az a tény, hogy a jugoszláv hatóságok a Jugoszlávia és a Szovjetunió népei közti baráti kapcsolatokat támaszaik látják bennük. Szükséges kihangsúlyozni, hogy a jugoszláv hatóságok teljesen kibírhatatlan és kínzó börtöni bánásmódot alkalmaznak a letartóztatottakkal szemben, erőszaknak, veréseknek és mindefféle bántalmazásnak vetik alá, kiteszik őket az éhezésnek és betegségeknek. A börtönkezelés a szovjet állampolgárokat jogtalanul megfosztja az élelmiszeresemagoktól és még a betegekkel sem tesz kiérett, amivel veszélyeztetni egészségüket és életüket. A jugoszláv hatóságok bántalmazása és önkényes eljárása következtében a letartóztatottak nagyrésze a kimerülés határán van és egészségük súlyos veszélyben forog. Az embertelen bánásmód miatt a bebörtönzöttek által a börtönkezeléshez vezetett egyetlen tiltakozás sem vezet eredményre és a bezárt szovjet állampolgárok helyzete napról-napra rosszabbodik. Ez különösen azokra a jugoszláv börtönökben tartott szovjet állampolgárokra vonatkozik, akiknek nevét, számszerűsítését a mellékelt jegyzék tartalmazza. Amikor felhívja a jugoszláv kormány figyelmét a szovjet állampolgárokkal szembeni ilyen bánásmód türelmetlenségére, a nagykövetség súlyt helyez arra, hogy azonnal szüntessék be a szovjet állampolgárokkal szembeni ilyen önkényes eljárást és azonnal helyezték szabadlábra a jugoszláv börtönökben törvénytelenül fogvatartott összes szovjet állampolgárt.”

Churchill ellen tüntetett az angol ifjuság

LONDON. — Harry Pollitt, az Angol Kommunista Párt főtitkára, a Daily Worker munkatársának nyilatkozott az angliai válsággal és a konzervatív párt politikájával kapcsolatban. — A konzervatívok ismét a háborus kaland utján haladnak, — mondotta. — Választási programjuk és Churchill beszédei azt mutatják, hogy saját előnyükre akarják kihasználni a labourista kormány gyengeségeit. — A konzervatívok egyetlen megoldást ismernek a válság megoldására: a bérek csökkentését, a munkanap meghosszabbítását és a munkásság megfosztását a társadalombiztosítás jogaitól. Pollitt végül felhívta a Kommunista Párt tagjait, vegyenek tevékeny részt a választási előkészületekben. Ujabb londoni jelentés szerint Churchill tegnap a konzervatív párt Wolverhamptonban tartott gyűlésén beszélt. A város ifjusága tüntetést rendezett Churchill ellen és ezeket hangoztatta: „Csatlakozzatok a békefelvonuláshoz és ne Churchill klikkjéhez!”, „Churchill az imperialisták szolgálatában áll!” „Le a háborus uszítókkal!”, stb. A Daily Worker Churchill wolverhamptoni beszédével kapcsolatban megállapítja: — A csöbdejutott demagóg hiába erőlködik, hogy életet csiholjon a halódó kapitalizmusba. A konzervatívok így képzelik a válság „megoldását”: fokozni kell a termelést, csökkenteni a dolgozók vásárlóerejét.

Törökország megsértette a nemzetközi jogot

SZÓFIA. — (Agerpress.) A Bolgár Távirati Iroda jelenti: A Bolgár Népköztársaság külügyminisztériumának sajtóigazgatósága közleményt adott ki a bolgár diplomáciai kurir sérthetlenségének a török megsértésével kapcsolatban. A közlemény szerint az ankarai bolgár követtség és az isztanbuli és edirnei bolgár főkonzulátusok nem kapják a diplomáciai kurirral Szófiából feladott lapokat. Amint megállapított nyert, a török hatóságok megsértették a csomagokat és elkobozták az Otecisztuem Front, Zejmiedelszko Zname és Trud című napilapokat. A törökországi bolgár diplomáciai és konzuli kirendeltségek állandóan feltépett pecsételkek kapják a csomagokat, melyekhez mellékelt jegyzőkönyvekből kitűnik a fentemlített lapok elkobozása. A török hatóságok ismételt igérete ellenére, hogy azonnal beszüntetik a diplomáciai postacsomagok felbonthatását, — ez a példátlan önkényes eljárás két hónap óta tart. A Bolgár Népköztársaság külügyminisztériuma — mondja befejezősül a közlemény — a Török Köztársaság kormányát teljes mértékben felelősnek tekinti a török hatóságok által elkövetett durva sértésekért és a diplomáciai kurirral szemben alkalmazott cenzuráért.

Sztrájkolnak az athéni köztisztviselők

ATHÉN. — (Agerpress.) Athén köztisztviselői kedden sztrájkba léptek, mert a monarcho-fasiszta kormány megtapadta a kért 65 százalékos fizetésemelést. Ismeretes, hogy áprilisban két héttel sztrájk után a monarcho-fasiszta kormány ígéretet tett a köztisztviselőnek, hogy fizetésüket felemelje. Az ígéretet nem tartották be, viszont a drachma vásárlóereje még jobban esett.

Hogyan történik az új személyazonossági igazolványok kiadása?

BUKAREST (Agerpress) — A belügyminisztérium mellett működő milícia vezérigazgatósága közli, hogy az 50 alkalmazottnál nagyobb intézmények és vállalatok dolgozói, akiknek okmányait az illető intézmény vagy vállalat őrzi, hiányzó irataikat nem kell beszerezniük a falusi, városi, járási vagy megyei ideiglenes bizottságoktól. Ezek az alkalmazottak ugyanis az intézménynél vagy vállalatnál őrzött iratok alapján megkapják új rendszerű személyazonossági igazolványait. Csak azok az alkalmazottak kötelesek gondoskodni a személyazonosság kiállításához szükséges okmányok beszerzéséről, akik személyi okmányukat nem nyújtották be annakidején ahhoz a vállalatához, vagy intézményhez, amelynél dolgoznak. A fentebb említett dolgozóknak tehát munkahelyükön kézbesítik ki személyazonossági igazolványukat, a vállalatnál, illetve intézménynél elfekvő okmányaik alapján. Az új rendszerű személyazonossági igazolványt mindazoknak a férfiak és

nő lakosoknak adják ki, akik betöltötték 15-ik életévüket. A 30 alkalmazottat foglalkoztató vállalatok vagy intézmények dolgozói új rendszerű személyazonossági igazolványaikat, munkahelyeiken kapják kézhez. A kórházakban, klinikákban vagy orvosi rendelők mellett létesített betegszobákban fekvő betegek abban az esetben, ha nem szállíthatók, személyazonossági igazolványaikat a kórházban, klinikán vagy orvosi rendelőkben kapják kézhez. A kórházba vagy klinikára be nem utalt betegek, az öregek és járnai nem tudó rokkantak, lakásukon kapják meg a személyazonossági igazolványukat. Amikor a milícia közleménye értelmében személyazonossági igazolványuk kiállítására kerül sor, mégis, kötelesek családtagjukkal vagy hozzátartozóikkal az illetékes kerületi miliciát értesíteni arról, hogy személyes megjelenésre képtelenek. Azok, akiknek új rendszerű személyazonossági igazolványuk kiállításához bizonyos személyi okmányok hiányoznak, ezeket a hiányzó

okmányokat 20 lejes okmánybélyeggel felbélyegzett kéressel kérhetik az illetékes községi, járási vagy megyei ideiglenes bizottságtól. Születési anyakönyvi kivonat kérésében a 20 lejes okmánybélyeggel felbélyegzett kéreés mellé csatolni kell 40 lej értékű okmánybélyegyet, valamint az eküldéshez szükséges 11 lej postabélyegyet. Ha valaki a fővárosból kéri születési anyakönyvi kivonatának megküldését, 50 lej okmánybélyegyet kell csatolnia és nem pedig 40 lejt, mint vidéken. Mivel az új rendszerű személyazonossági igazolványok kiállításánál személyes megjelenés kötelező, azoknak a dolgozóknak, akik jelenleg pihenőszabadságon vannak otthonuktól távol, visszatérésük után adják ki személyazonossági igazolványukat. Egyébként, mindenkiro nézve kötelező a milícia által rövidesen közzétendő beosztás szigorú betartása. Az új rendszerű személyazonossági igazolványok kiállításával kapcsolatban teendők részletes ismertetésére, valamint annak városunkban való megkezdésére még részletesen visszatérünk.

Az év második negyedében

20 százalékkal emelkedett az ipari termelés a Szovjetunióban

MOSZKVA. — A Szovjetunió miniszterelnöksége mellett működő Statisztikai Hivatal Központi Ügyvezetősége közzétette a Szovjetunió nemzetgazdaságának újjáépítésére és kifejlesztésére vonatkozó Állami Terv ez év második évnegyedében megvalósított eredményeit.

Az ipar, mezőgazdaság, szállítás és építkezés kifejlődését, valamint a szovjet nép kereskedelmének és anyagi és kulturális színvonalának fejlődését — az alantani hét nagy csoportban — a következő számadatok jellemzik:

1 A folyó év második évnegyedének termelési tervét, az ipar nyereségtermelésére vonatkozólag a minisztériumok a következő százalékarányban teljesítették: fémipar 109, szénipar 103, kőolajipar 104, villanyerő 102, vegyi ipar 104, gépépítő nehézipar 109, autós- és traktoripar 105, szerszámgyártás 106, mezőgazdasági gépipar 102, a Szovjetunió fa- és papíripar 99, könnyűipar 109, élelmiszer ipar 108, termelési szövetkezetek 105 százalék.

A vállalatok teljesítőképességének megjavítására és belső forrásainak mozgósítására megállapított eredeti tervet, a második évnegyedre készítették. Ezt a készített tervet a Szovjetunió egész ipara 101 százalékban teljesítette.

2 A legfontosabb ipari cikkek termelése az 1949. év második negyedében az 1948. év második negyedéhez viszonyítva a következő (százalékban kifejezve): öntöttvas 120, acél 127, hengerelt acél 130, vasúti sín 190, vascsövek 138, vörösréz 116, cink 124, ólom 115, szén 113, nyersolaj 112, benzín 111, világító petróleum 112, villanyerő 117, gőzmozdonyok 111, villanyerőre működő mozdonyok 230, áruszállító vonatok 151, teherautó 138, golyóscsapágyak 125, fémipari felszerelés 123, gőzturbinák 206, 100 kw. villanymotorok 144, 100 kw-nál nagyobb villanymotorok 134, fémvágó szerszámok és gépek 119, szövőgépek 160, traktorok 173, kombájn 200, traktorok számára ekék 162, vetőgépek 174, cséplőgépek 182, mógumi 135, papíros 127, cement 131, ablaküveg 147, téglák 131, rádiók 206, varrógépek 148, pamutárúk 116, cipők 128.

A Szovjetunió egész iparának nyereségtermelése 1949 második évnegyedében 20 százalékkal növekedett az 1948 második évnegyedéhez viszonyítva. A folyó év első hat hónapjában folytatódott az előrehaladott technika bevezetése a Szovjetunió nemzetgazdaságába. Nagy termelékenységű gyártási módszereket, legelőkeltebb gépeket és szerszámokat alkalmaztak az egyes üzemekben.

3 A mezőgazdaság terén a tavaszi vetést sikerrel teljesítették, sőt túl is szárnyalták. A kolhozok, szovhozok és az egyéni parasztságok előzetes számítások szerint megállapított bevetett területe, a tavalyihoz viszonyítva 6 millió hektárral növekedett. A legértékesebb gabonával, a tavaszi búzával bevetett terület 1 millió 600 ezer hektárral, burgonyával bevetett terület 386 ezer hektárral, a pamuttal bevetett terület 182 ezer hektárral, lennel bevetett terület 391 ezer hektárral, kenderrel bevetett terület 94 ezer hektárral és napraforgó maggal bevetett terület 280 ezer hektárral növekedett.

A kolhozok és szovhozok ez évben még jobban felkészültek a termés betakarítására. Kombájnokat, kaszálógépeket, cséplőgépeket még nagyobb számban javítottak meg, mint 1948-ban. A műszaki iskolákban és a gép- és traktorállomások tanfolyamain körülbelül 60 ezer kombájnkezelőt képeztek ki a termés betakarításához szükséges egyéb nagy számú munkásokon kívül. Ez év első felében a mezőgazdaság 150 százalé-

kkal teljesítették. A különféle áruk vasúti szállításának napi átlaglakománya ez év második negyedében 17 százalékkal növekedett a tavalyi második évnegyeddél szemben. A vasúton szállított áruk össz mennyisége 25 százalékkal növekedett, úgy, hogy a második évnegyed tervét 107 százalékban teljesítették. A viziuton szállított áruforgalom 12 százalékos növekedést mutat a tavalyi ugyanezen időszakhoz viszonyítva.

5 A nagy építkezési munkálatok össz mennyisége 124 százalékot mutat fel ez év első hat hónapjában a tavalyi ugyanezen időszakhoz viszonyítva. A lakásépítkezési munkálatokat pedig 138 százalékban teljesítették ugyanezen idő alatt.

6 A jelentős beszámla a kereskedelem kicsinybeni forgalmának és a szövetkezeti eladások forgalmának fejlődéséről, valamint a kolhozpiacok mezőgazdasági forgalmáról.

7 A Szovjetunió nemzetgazdaságában alkalmazott munkások és tisztviselők száma jelentősen növekedett. Ez év második évnegyedében 1 millió 600 ezernél több szovjet dolgozó nyert alkalmazást, mint 1948. ugyanezen időszakában.

A Statisztikai Hivatal végül megállapítja, hogy az 1949. második évnegyedében elért eredmények a fokozatosan növekvő előrehaladást jelzik. A Szovjetunióban tovább növekszik a nép gazdasági és kulturális színvonala.

4 A szállítás terén ez év második negyedében a vasutakon történő szállítási előirányzatot 100,8 szá-

zálékban teljesítették. A különféle áruk vasúti szállításának napi átlaglakománya ez év második negyedében 17 százalékkal növekedett a tavalyi második évnegyeddél szemben. A vasúton szállított áruk össz mennyisége 25 százalékkal növekedett, úgy, hogy a második évnegyed tervét 107 százalékban teljesítették. A viziuton szállított áruforgalom 12 százalékos növekedést mutat a tavalyi ugyanezen időszakhoz viszonyítva.

5 A nagy építkezési munkálatok össz mennyisége 124 százalékot mutat fel ez év első hat hónapjában a tavalyi ugyanezen időszakhoz viszonyítva. A lakásépítkezési munkálatokat pedig 138 százalékban teljesítették ugyanezen idő alatt.

6 A jelentős beszámla a kereskedelem kicsinybeni forgalmának és a szövetkezeti eladások forgalmának fejlődéséről, valamint a kolhozpiacok mezőgazdasági forgalmáról.

7 A Szovjetunió nemzetgazdaságában alkalmazott munkások és tisztviselők száma jelentősen növekedett. Ez év második évnegyedében 1 millió 600 ezernél több szovjet dolgozó nyert alkalmazást, mint 1948. ugyanezen időszakában.

A Statisztikai Hivatal végül megállapítja, hogy az 1949. második évnegyedében elért eredmények a fokozatosan növekvő előrehaladást jelzik. A Szovjetunióban tovább növekszik a nép gazdasági és kulturális színvonala.

Bővül a szövetkezeti hálózat a Szovjetunióban

Az Orosz Szocialista Szövetségi Köztársaság városaiban, munkásközpontjaiban és falvaiban a fogyasztási szövetkezetek tulajdonát képező üzletek, kioszkok, valamint élelmiszeripari vállalatok ezrei működnek.

Ebben az évben a fogyasztási szövetkezetek eladási üzleteinek száma

jelentősen emelkedett. A közeljövőben 96 új rövidáru üzletet nyitnak a Köztársaság területén.

Moszkva, Leningrád, Gorkij, Kalingrád, Tula, Sztálingrád, Irkuck és más vidékek dolgozói ezekben az újonnan létesített üzletekben ruhát, cipőt, rövidáruat, háztartási cikkeket és más árukat vásárolhatnak, korlátlan mennyiségben.

Öt évvel ezelőtt lépett életbe a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének az Anya- és Gyermekvédelemre vonatkozó Törvényrendelete

„Az anyaság dicsősége” — rendjei is öt évvel ezelőtt létesült,

Öt évvel ezelőtt, 1944 júliusában, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöksége törvényrendeletet adott ki, amely az állam anyagi támogatását biztosítja az anyaság előtt álló asszonyok, valamint a sokgyermekes és özvegy anyáknak. A törvényrendelet kimondotta, az anyaság és gyermek védelmét, valamint a „Hős anya” cím bevezetését és az „Anyaság dicsősége”, valamint „Az anyaság jelvénye” érdemrendek létesítését.

A Szovjetunióban az anyát méltóan tiszteltet és szeretettel veszik körül. Két és félmillió asszonyt tüntettek ki eddig „Az anyaság dicsősége” és az „Anyaság jelvénye” érdemrendekkel.

A Bolsevik Pártnak, valamint a szovjet kormánynak

AZ ANYA ÉS A GYERMEK IRÁNTI GONDOSKODÁSA

elsősorban abban nyilvánul meg, hogy az állam rendszeres anyagi támogatásban részesíti a sokgyermekes és özvegy anyákat. Az állami támogatás méreteinek szemléltetésére megemlítjük, hogy 1944 júliusától, tehát a törvényrendelet megje-

lenésének napjától, 1949 május 1-ig a segélyek összege meghaladta a 14 milliárd rubelt.

A Szovjetunióban évről-évre növekszik az egészségvédelmi intézmények, csecsemő- és gyermekotthonok, orvosi rendelők, szanatóriumok, szülőotthonok hálózata. Az intézmények ellátására fordított összegek is állandóan emelkednek. Csak a tavalyi 4 és félmilliárd rubelnél többet fordítottak anya- és gyermekvédelmi célokra. Ez egyenlege a közegészségügyi költségvetés összegének.

Az elmúlt öt évben a szülőotthonokban megkétszereződött az ágyak és férőhelyek száma.

A KOLHOZOK SZÜLŐOTT-HONAINAK HÁLÓZATA

szintén megkétszereződött. Az ápoló nővérek ezrei otthonaikban oktatják az anyákat, hogyan kell ápolniuk gyermeküket, ugyanakkor a gyermek fejlődését is ellenőrzik.

A gyermekorvosok száma a Szovjetunióban az elmúlt öt évben a kétszeresére emelkedett. A szovjet orvostani intézmények nagyrésztben gyermekgyógyászati fakultások is működnek.

A forradalom előtti Oroszországban nem léteztek olyan tudományos kutató intézetek, amelyek a gyermek lélektani és kórtani kérdéseivel foglalkoztak volna. Ma már a tudományos kutató-intézetek egész sora foglalkozik a szülészet, valamint az anya- és gyermekvédelem tudományos kérdéseivel.

A Szovjetunió legfestőbb vidékein nagyszérien berendezett gyermekszanatóriumok és gyermekkórházak működnek.

Az egészségügyi intézményekben alkalmazott nagyszériű kezelés és gazdag tudományos gyakorlat, a legelőkeltebbé fejlesztette ki a kis szovjet honpolgárok egészségvédelmét.

A GYERMEKEK TIZEZEIRET APOLJÁK

és edzik ezekben a modern szanatóriumokban és kórházakban.

A legmodernebb követelményeknek megfelelő gyermekszanatóriumokat építettek újabban Szerátov, Kobuláti (Dzjarja, Vorzele (Kiev-vidék), Luderse (Odessa-környékén), továbbá az Iszik-Kul tó partján (Kirgizistában) és a Szovjetunió számos más pontján.

Az elmúlt öt évben hatalmasan megnövekedett az anyák soraiban megindított köztisztasági, egészségügyi felvilágosító munka. Az irásban folyó egészségügyi propagandának az a célja, hogy az összes népek soraiban még magasabb és tökéletesebb színvonalra emelje az anya- és gyermekvédelem rendszerét.

A szocialista versenyek új formája

Tökéletesített munkamódszereket alkalmaznak a termelésben

A) Szovjet Szakszervezeti Szövetség Központi Tanácsának titkársága új feladatokat rótt a szakszervezeti szervezetekre. Ezek a feladatok előírják a tökéletesített munkamódszerek bevezetésére irányuló szocialista versenyek serkentését. A feladatok kijelölésével kapcsolatos határozat kiemeli a „Trehorneje Manufaktura” textilipari kombinátumban dolgozó Vladimir Volosin brigadéros nagyszériű kezdeményezését. Ez a kiváló élmunkás azt javasolta, hogy kezdjenek szocialista versenytökéletes munkamódszerek bevezetésére a termelésben. A javaslatot az ország összes textil, cipő, készruha, kötszövött és más ágakhoz tartozó vállalatának munkásai nagy lelkesedéssel fogadták.

A MUNKAMÓDSZEREK TÖKÉLETESÍTÉSÉRE

A Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsának titkársága utasította a szakszervezeti csoportokat, hogy minél szélesebb mederben fejlessék irányuló szocialista versenyeket. A versenyek lendületének biztosítására mindenek előtt meg kell ismertetni a dolgozókkal Volosin kezdeményezésének jelentőségét. Az országos jellegű öttö versenyben, minden munkást, mestert, mérnököt, technikusot és tisztviselőt be kell vonni. A szakszervezeteknek rá kell terelni a gyári kollektívák figyelmét a munka észszerű megszervezésére, a gépek legyőző határig való kihasználására, a nyersanyagok és fűtőanyag, valamint a villamos energia észszerű felhasználására és a legszigorúbb munkafegyelem meghonosítására.

A tökéletesített munkamódszerek bevezetésével párhuzamosan

A TERMELÉSI ELJÁRÁSOK TÖKÉLETESÍTÉSÉT

a nehéz munkák gépesítését is végre kell hajtani. A különböző üzemi osztályokban és irodákban a legpéldásabb rendnek és tisztaságnak kell uralkodnia, gondoskodni kell továbbá a higiéniai viszonyok megjavításáról és az egészségügyi berendezések, valamint lakóházak kifogástalan karbantartásáról.

A szakszervezetek az ügyviteli szervekkel karöltve a munkások, a mesterek, a mérnökök, technikusok és tisztviselők tömegeit bevonják abba a nagyszabású munkába, amelynek célja tökéletes munkamódszerek bevezetése a gyárakban, üzemekben és gyári osztályokban. Meg kell szervezni a gépek és a termelés ellenőrzését és rendszeresíteni kell a felvilágosító értekezleteket.

AZ ÜZEMI BIZOTTSÁGOK KÖTELESEK

állandóan irányítani a tökéletes munkamódszerek bevezetéséért folyó szocialista versenyeket, amelyekbe igyekezni kell majd bevonni a kollektívákat és ösztönöztetéseket tartalmazó bizottságok tagjait, a társadalombiztosító tanács és a munkavédelmi bizottságok kiküldöttjeit, valamint ezeknek a szervezeteknek a felügyelőit.

A Szovjet Szakszervezeti Tanács központi bizottságának titkársága utasította még a szakszervezeteket, hogy az illetékes szakminisztériumokkal együtt határozottan támogassák a vállalatokat a tökéletesített munkamódszerek bevezetéséért megindult akció sikeréért.

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23., II. emelet. Telefon: 15-35

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LÁZAR JÓZSEF.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszékénél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postafutárképzéstartási csekk száma: 40.625

Megírom a barátnőmnem...

A berobogó szerelvényt jenyőlombbal díszített vasuti kocsik érkeznek a kolozsvári állomásra. Apró, vidám arcú gyermekek hajolnak ki a kocsik ablakán. Nyaralni mennek. Hetek óta készülnek. Boldogan várták az indulás napját.

Az Országos Szakszervezeti Tanács egeresi bizottsága 40 gyermeket küld nyaralni Sinaia-ba. Mindannyian bányász családok gyermekei, akik három héttel ezelőtt a volt királyi nyaraló-helyen. A nyaralási idő alatt felmerülő költségeket az Országos Szakszervezeti Tanács fedezi. Ottlétkük alatt Vaida Eleonora orvosnő, Cojocariu Constantin tanár, Tantau Anna és Aiszler Mária tanítónők gondoskodnak a gyermekek szórakoztatásáról és neveléséről.

Az állomáson tíz percet áll a vonat. Ezalatt a Vöröskereszt Egyesület kolozsvári fiókjá uzsonnát oszt ki az átutazó gyermekeknek.

A vonat ablakából szőke kislány hajol ki. — Irok a barátnőmnem — mondja Rotár Lenuta negyedik osztályos tanuló. — Megírom, hogy hol utaztunk és hogyan fogadtak minket Sinaia-ban. Három hét múlva ő is nyaralni megy. Levegőbe megrögződött, hogy milyen jól telik a nyaraló helyen...

Letelik a tíz perc. A vonat megindul... Az ablakokból kislányok és kislányok integetnek. Csengő éneküket nemsokára elnyomja a tovarobogó szerelvény dübörgése.

(v-j)

SZOLGALATOS GYÓGYSZERTÁR

JULIUS 28-AN, CSÜTÖRTÖKÖN:

4. számú állami gyógyszerár (volt Csillag), Dózsa-utca 36. szám, 6. sz. állami gyógyszerár (volt Orangyal), Malinowskij-tér 1. szám, 9. számú állami gyógyszerár (volt Elekes), Móóc-utca 110. szám, 10. számú állami gyógyszerár (volt Orient), Mórész Zsigmond-utca 1. szám (Vágóhíd), 14. számú állami gyógyszerár, Deportáltak-utca 59. szám. — (Irisz-telep.)

LESZALLOTTAK A MŰJÉG ÁRÁT és ennek folytán az ötkilós műjég ára 30 lej.

MÓDOSÍTOTTAK A KÖZINTÉZMÉNYEKHEZ, állami vállalatokhoz vagy szövetkezetekhez történő tisztviselői kinevezésekről szóló törvényt. A módosított törvény rendelkezései értelmében, bármilyen állás betöltésére csak azok a nagykorú román állampolgárok nevezhetők ki, akik polgári és politikai jogokkal rendelkeznek és hatóságai orvosi bizonyítvány tanúsága szerint egészségesek. A tartózkodási engedéllyel rendelkező idegen állampolgárok a munka- és népjóléti minisztérium által megállapított szabályok szerint alkalmazhatók, abban az esetben, ha megfelelnek a munkaerőelosztás szabályozásáról szóló törvény rendelkezéseinek.

* HÁZASSÁG. Zágoni Rózsika és Bakó Dezső folyó hó 30-án este 7 órakor tartják esküvőjüket a kolozsvári Magyar-utcai református templomban. 5238

A meleg tovább tart

Észak-Európában kelet felé vonuló óceáni léghullámok egyike szerdán átmenetileg benyomult Németország és Lengyelország északi részébe és ott zivataros esőket és kisebb lehűlést okozott. Európa többi vidékein és Erdélyben is tovább tart a csendes, meleg idő, helyi jellegű záporokkal.

Kolozsváron délelőtt 26 fok, este 9 órakor 17 fok volt a hőmérséklet, a légnyomás 764 mm., alig változik.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS PÉNTEK DÉLIG:

Mérsékelt délnyugati, nyugati szél, napközben felhőképződés, néhány helyen, főleg az északi vidékeken záporosó, esetleg zivatar. A meleg idő tovább tart.

VILÁGOSSÁG

A budapesti Világifjúsági Találkozó kiállítására

Szebbnél-szebb tárgyakat készítettek a kolozsvári ifjumunkások

KOLOZSVÁR. — A budapesti Világifjúsági Találkozó alkalmával rendezendő kiállításra maguk készítette kiállítási tárgyakat készítenek szerte az országban az ifjumunkások. Gyárakban, üzemekben és falvakon lázas munka folyik a tárgyak mieióbbi elkészítéséért. A Találkozó regyszerű alkalom lesz arra, hogy a világ minden tájáról összegyűjtő munkásifjak bemutatassák nagy gondjával készített tárgyaikat.

A kolozsvári gyárak, üzemek ifjumunkásai már hetek óta nagy odaadással dolgoznak. Szabadidejük feláldozásával készítik a szebbnél-szebb dolgokat. Mindenhol a szakmába vágó készítményekkel készí-

nek a kiállításra. A „Herbák János” művek ifjumunkásai gyönyörű óraszíjakat és könyvjelzőket készítettek. — Az „Irisz” porcelángyárban ez alkalommal is kitettek magukért az ifjumunkások. Vázákat, szobrokat formáztak. Négy élet-hűen kidolgozott munkásszobrot készítettek. Két vázán domborműszerűen Lenin és Sztálint örökítik meg. Más kiállítási tárgyak: egy porcelán földgömb, amelyen egy munkásifjú és egy munkásnő áll egymás mellett.

A „Breiner Béla”-textilgyár ifjumunkásai abroszt szőnek. A „Románia Muncitöre”-kendőgyárban már elkészült egy gyönyörű kendő. A

„Zorile”-nyomda ifjumunkásai képekkel teli albumot küldenek a kiállításra. A „Victoria”-szövetkezet kötő-üzeme két pulóvert és a „Helios” kötőüzemében egy pulóvert készült a kiállításra.

A többi üzemek és gyárak ifjumunkásai nagyrészt már elkészítették a kiállításra kerülő tárgyaikat. A budapesti Világifjúsági Találkozó alkalmával rendezendő kiállításra minden bizonnyal Kolozsvár valamennyi gyárának és üzemének ott lesznek a kiállítási tárgyai. Az eddigi lelkes munka reményt ad arra, hogy a kiállításra Népköztársaságunk ifjumunkásai az élre sorakoznak.

VILÁGOSSÁG SPORT

Nagyszerű eredményekkel zárult a

Szovjetunió—Csehszlovákia atlétikai versenye

MOSZKVA. — A Dinamo stadionjában 30 ezer néző előtt rendezték meg a napokban a nagy érdeklődéssel várt Szovjetunió—Csehszlovákia országok közötti férfi és női atlétikai versenyt, amely a szovjet atléták 194:119 arányú győzelmével végződött.

A csehszlovák atléták, Zatopekkel az élén, kitűnő eredményeket értek el Moszkvában. A 28 versenyszámból csak 6 számban kerültek ki győztesként, de igazolták elért teljesítményeikkel hírnevüket. A kétnapos versenyen a szovjet és csehszlovák atléták több országos rekordot javítottak meg, azonkívül Smernickaja, a Szovjetunió kiváló női atlétája a gerelyvetésben világrekordot is javított. Az egyes versenyszámok győztesei a következők:

100 m. síkfutás: Karakulov 10,7 mp. Súlydobás: Lipp 15,65 m. 110 m. gátfutás: Bulancik 14,5 mp. 2. Tosnar (cseh) 14,9 mp. 800 m. síkfutás: Cenova (cseh) 1,53.6. Gerelydobás: Jevcsiev 64,97 m. Rudágrás: Ozolin 410 cm. 1500 m. síkfutás: Vetusme 3,514 mp. Szovjet rek. 400 m. síkfutás: Komarov 49,4 mp. 400 m. gátfutás: Luniev 53,2 mp. Szovjet rekord. Magasugrás: Sidorko 193 cm. 200 m. síkfutás: Karakulov 21,7 mp. Diszkoszdobás: Mudra (cseh) 45,13 m. Hármassugrás: Scserbakov 14,30 m. Kalapácsdobás: Karaki 56,15 m. Szovjet rekord. 5000 m. síkfutás: Zatopek (cseh) 14,29 p. 2. Kazancev 14,30 p. Szovjet rekord. 4x100 m. váltófutás: Szovjetunió 41,6 mp. Szovjet rekord. 4x400 m. váltófutás: Szovjetunió 3,17,8 mp. Szovjet rekord.

A női versenyszámokban 100 m. síkfutás: Sincserova (cseh) 12 mp. Egyenlő az országos rekorddal. Diszkoszdobás: Dumbadze 48,20 m. Távolugrás: Csudina 5,63 cm. Súlydobás: Sevrinkova 13,57 m. 4x100 m. váltófutás: Csehszlovákia 49,8 mp.

VASÁRNAP:

HADSEREG—CFR NAGYKAROLY

KOLOZSVÁR. — A labdarugó-bajnoki idény utolsó mérkőzéseinek egyikére kerül sor vasárnap délután fél 6 órakor a Gh. Gheorghiu-Dej pályán. A kolozsvári Hadsereg csapata a nagykarolyi CFR együttesével játszik az NB II-be való bejutásért játszott selejtező mérkőzések során. A kolozsvári Hadsereg az elmúlt vasárnap 1:1 arányú döntetlent ért el Nagykarolyban és így minden reménye meg van arra nézve, hogy a döntőbe jut, ahol a fogarasi Explozivii lesz az ellenfele.

80. m. gátfutás: Gokiel 11,7 mp. 25,3 mp. 800 m. síkfutás: Sokolova 2,18,3 mp. Gerelydobás: Smernickaja 49,59 m. Világrekord! Magasugrás: Ganeker 160 cm. 200 m. síkfutás: Secenova

Az országos vívóbajnokságok margójára

KOLOZSVÁR. — Vasárnap fejeződtek be Szatmáron a RNK 1949. évi vívóbajnokságai, melyek nem várt nagy kolozsvári fölényt eredményeztek. A kolozsvári vívók közül különösen a fiatalok álltak meg pompásan helyüket.

A legnagyobb meglepetést Nagy Marietta, a KESE fiatal versenyzője szerezte, aki a női törvívásban a második helyen végzett. Ez a második hely már magában is pompás teljesítmény volna, de hozzá kell még tegyük, hogy az országos bajnoki címet a páston Nagy Marietta szerezte meg, aki az első helyért vívott csörtéjében már 3:1 arányban vezetett a temesvári Talpes ellen és csak a temesvári zsűrielnök, dr. Catina tévedéseinek köszönhető, hogy ellenfele 4:3 arányban a maga javára fordította az eredményt. Ismételtük: a való eredmény 4:1 volt Nagy Marietta javára és ezzel a győzelmével az országos bajnoki címet is megszerzte volna. Annál sajnálatosabb ez a téves ítélet, mert a napokig tartó versenyek során egyetlen kifogás sem merült fel a bíraskodás ellen és csak a véletlen jártéka folytán került a temesvári vívómester saját tanítványának döntőjelentőségű csörtéjét levezetni. Ez volt egyébként utolsó bíraskodása a versenyen, mert többet nem bíztak rá egy csörtét sem, de ez már nem változtatott a bajnoki cím sorsán.

Ugancsak dícséretet érdemel a KESE két fiatal vívója, Uran Zoltán, aki a törvívásban a rendkívül erős mezőnyben a második helyen

végzett és Orbán II., aki hallatlan balszerencse folytán kiesett ugyan a törversenyből, de bejutott a kard döntőbe, ahol a tisztes hetedik helyen végzett. Mindketten megérdemelten jutottak a komoly sikert jelentő helyekre.

Komoly és átütő sikert eredményezett a kardverseny, ahol az első két helyen KESE vívók végeztek. Szántay II. teljesen megérdemelten nyerte meg az országos bajnokságot. Magasan a legjobbnak volt a mezőnyben. Guráth második helye is megérdemelt. Hintz II. a várakozásnak megfelelően vívott kardban, törben pedig harmadik helyet érdemelt. Kitűnően állta meg helyét Munteanu is.

A versenyeket kitűnő bíraskodás jellemezte és a versenyzők osztatlan megállapítása szerint hasonló bíraskodást még nem tapasztaltak vívóversenyeinken.

A kolozsvári vívók hat ezüstkupával megrakodva tértek haza Szatmárról. A nem hivatalos pontverseny egyébként a következő: 1. KESE 60 pont. 2. RNK Bukarest 38 pont. 3. Hadsereg Bukarest 26 pont. 4. Dermata 16 pont. 5. Electrica Bukarest 12 pont. 6. ST Temesvár 10 pont. 7. Szatmár 3 pont.

Kitűnő rendezés, nagyszámú érdeklődő közönség és hatalmas mezőnyök tették emlékezetessé a szatmári országos vívóbajnokságokat, melyeknek zavartalan megrendezésében és előkészítésében nagy szerepe volt Mester Ernőnek a Központi Népsport Szervezet kiküldöttjének.

Pénteken kezdődnek a népi uszóbajnokságok és a kerületi uszóbajnokságok versenyei

KOLOZSVÁR. — Az csős és hűvös időjárás miatt a népi uszóbajnokságok versenyei csak pénteken kezdődnek meg Kolozsváron. Az érdeklődés igen nagy az ifjumunkások és a falvak ifjai körében. A kolozsvári versenyeket három uszodában rendezik meg. Pénteken délután 3 órakor a Dermata uszodájában a Herbák János-művek, a CFR ifjumunkásai és az IMSz III. kerületéhez tartozó ifjak, a városi partifürdőben az IMSz I. és II. kerületének ifjai, a „Victor Babes” stadionban pedig az egyetem ifjai tartják meg versenyüket.

Az üzemek és gyárak dolgozói, továbbá a katonai alakulatok tagjai szombaton és vasárnap kapcsolód-

nak be a népi uszóbajnokságok versenyeibe. Ugyancsak vasárnap rendezik meg Kolozs megye 8 központjában a kezdők részére a versenyeket.

A kolozsvári uszókörület párhuzamban a népi uszóbajnokságokkal, pénteken, szombaton és vasárnap rendezi meg a kerületi uszóbajnokságok küzdelmeit, melyeken Kolozsvár összes uszói indulnak. A háromnapos kerületi verseny után a legjobb kolozsvári uszók: Uleu, Mager, Filip, Jordáky, Aranyossy, Sarkady, Orosz Kató és Muresan Delea, Bukarestbe utaznak, ahol a szófiai RNK—Bulgária mérkőzésre készülve, edzőtáborban vesznek részt.

DORNAVATRÁN

— ahol egykor a kizsákmányolók dőzsöltek

— ma a dolgozók üdülnek

Az alábbi levelet Czeier Adolf, a Világosság tördelője küldte lapunknak Dornavatráról. — A meleghangú megemlékezés is példája a munkásság hálójának, amellyel a Román Munkáspárt és a kormány nyaralattási akcióit fogadják. Számunkra különös öröm, hogy a Világosság egyik szorgalmas dolgozójának fűrdőlevelét közzétehetjük.

NYOMDÁSZINAS KOROMBAN — írja Czeier Adolf — sokat halottam Dornavatráról. Désen születtem, ott tanultam a nyomdász-mesterséget. Az első világháború alatt a dési állomáson nagy hadiforgalom bolygódott le. Sok menetszádot indítottak Désről Dornán keresztül a különböző hadszínterekre.

Az állomás környékén, ahol pici kis házuk állott, orosz hadifoglyokat dolgoztattak. Nehéz munkájuk volt és embertelenül bántak velük. Az akkori rendszer egyik büntetése a „kikötés” volt. Mi gyerekek igen jó barátságot kötöttünk a foglyokkal. Többek közt egy Vaszilov nevűvel, aki ukrainul lévén románul is tudott egy keveset. Édes apánk dohányt dézsmáltuk, hogy Vaszilovnak kedveskedjünk vele.

Egyszer csak a vonal mellett játszva, arra lettünk figyelmesek, hogy valaki nyöszörög. A mi kedves Vaszilovunket barbár módra a telefon-póznára kötötték ki. Na-

gyon szenvedett. „Voda — apa” — mondta remegő szájjal.

Rohantunk és vizet vittünk neki. Már egészen kék volt szegény. Vizzel locsoltuk és itattuk, egymás nyakába állva, hogy elérjük. Olyan lármát csaptunk, hogy feleltek rá az akkori parancsnok urak is. Vaszilovot levették a póznáról. Vaszilov ráknézett és megértette velünk, hogy örök barátok, testvérek vagyunk...

HÁROM ÉVTIZEDNEK és két világháborúnak kellett eltelnie azóta, hogy a háborút elszünetelt embermilliók lerázzák bilincseiket és a szocializmus békés, építő útján biztosan haladjának a szocializmus felé.

Demokratikus kormányunk és a Munkáspárt programja szerint a dolgozók ezrei utaznak különböző üdülő helyekre. Köztük vagyok én is.

Mikor Désen halad vonatunk eszembe jutnak gyermek emlékeim, s köztük Vaszilov. Vajjon él-e még? De ha nem is él már a mi Vaszilov testvérünk, élnek az utódai, akik bátran és büszkén néznek fel a szabadság piros zászlajára. Harminnégy éven keresztül harcolt és dolgozott a nyomdászinas is a szabadságért, a békeért, hogy a mult sok-sok szenvedése a multé legyen.

GYÖNYÖRŰ HELYEKEN megy a vonatunk. Megismerjük a felsővisői „Luca Vasile” vonal bri-

gádóit. Már ők is hazafelé mennek. 10—15 ezer lejt spóroltak. Akkordban dolgoztak. Boldogok, mert jó volt az élelem, a fekvőhely s a munka mellett kulturális és egészségügyi téren is haladtak.

A déli órákban érkezünk Dornavatrára. Kedves fogadtatás. Az üdülő bejáratait jelmondatok díszítik. Percek alatt megkapjuk az étkezési jegyet, fűrdőjegyet és már be is utalnak a villákba. Szép, nagy tiszta szobák. Remek a levegő. Este hétkor vacsora, alvás, pihenés. Másnap orvosi vizsga, aztán mindenkit beutalnak a fűrdőkhöz.

AZ ORSZAG

minden részéről nemzetiségre, foglalkozásra való tekintet nélkül 404 dolgozó üdül Dornavatrán. Minden pavilonnak egy-egy felelőse van. Ezekből választják az öttagú ellenőrző bizottságot, amelyek a fűrdőt, ételmezést, stb. felülvizsgálják.

A fűrdő klubhelyiségében sakk, dominó, olvasóterem van.

Minden napra jut valami szórakozás. A kultúrteremben színházi előadás, térszene a parkban, társas kirándulások, tutajkirándulások, táncdelután. Valósággal repül az idő.

Ilyen Dornavatra most, 1949 július havában...

CZEIER ADOLF

A városnegyed kérdéseit tárgyalták meg az ideiglenes bizottság Petőfi-utca környéki népgyűlésén

KOLOZSVAR. — A városi ideiglenes bizottság népgyűlést tartott kedden a Petőfi-utcai elemi iskolában. A népgyűlésen nagyszámu dolgozó jelent meg. Örömmel vették tudomásul, hogy az ideiglenes bizottság nem önkényesen vezeti a város ügyeit, hanem a dolgozók bekapcsolásával és támogatásával végzi.

A népgyűlésen magyar nyelven Veress Pál az ideiglenes bizottság titkára és a bizottság tagja Stoica Ioan dr. román nyelven tartottak beszámolót. Rámutattak az eddig elvégzett munkára és a jövőbeni feladatokra. Kérték a jelenlévőket, hogy az építőbizottság szellemében hozzászólásaikkal támogassák az ideiglenes bizottság további munkáját.

A felszólalások során az egyik felszólaló javasolta, hogy a Ta-

nitók Háza mögött tanyázó prostitúáltakat távolítsák el, továbbá hogy a legyek és a por ellen az utcai gyümölcsárusok takarják le hálóval a gyümölcsöt.

Többen kérték, hogy helyezzenek még el néhány szemetes ládát a különböző utcákban. Szervezenek őrseget, hogy az utcákon lévő fákat ne rongálhassák meg felelőtlen elemek. Az utóbbi időben hársfavirágzásedés közben igen sok fát rongáltak meg. Felvetették a Meteor- és az Ústökös-utcaik kikövezésének szükségességét.

A városnegyed rendbehozására még több kérés és javaslat hangzott el.

Az ideiglenes bizottság ígéretet tett a városnegyed dolgozóinak, hogy javaslataik figyelembevételével oldja meg a legsürgősebb problémákat.

Mozik műsora:

CAPITOL. Rigoletto. Előadások kezdete 5, 7, 9.

MAXIM GORKIJ MOZGO: Nyári szünet. Nincs előadás.

MUNKAS-MOZGO: Nyári szünet, nincs előadás.

POPULAR: Egy talpalatnyi föld. Kezdetre 5.30, 7.30, 9.30.

URANIA: Egy talpalatnyi föld. Kezdetre 5, 7, 9.

UJ IDOK: 14. számú Szovjet Hír-adó. — Arhangelskoje, utazás a Szovjetunióban. 3. számú Szovjet sport. A lélegzés. Ismeretterjesztő orvosi film. Ifjúsági ünnepek. A sertések gondozása.

VÖRÖS CSILLAG: „Az ég felé”. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor. Vasárnap d. e. 11 órakor matiné.

ADAS-VÉTEL

VÖRÖS IZLANDI napos csibék és tojások eladó. Donát 127. 5180

JÓKARBAN lévő modern gyerek sportkocsi sürgősen eladó. Gruia-utca 2. szám. 5214

RÁDIO Eumig 4+1 eladó. Pollák, Krizbai 42. Tkv

IRÓGÉP, Mercedes Favorit, iróda, majdnem új 45 ezerért eladó. Kertész, telefon 18—27.

KERESÜNK azonnali megvételre sötétzöld férfi esőkaotót, lehet az ősi, vagy gumi. Címeket kérünk a Dózsa 16 alatti férfi fodrászathoz.

ELADÓ egy nagy szekrény alakú, páncélos, tűzálló pénzszekrény belső fiókokkal, valamint egy nagy aktaszekrény. Érdeklődni a Molotov-utca 48., házfelügyelőnél. 5236

EGY kétféle fűzőkemence eladó. Axente Sever 3. 5237

JÓKARBAN lévő gyerek sportkocsi eladó. Horea-ut 35. Megtekinthető délelőtti órákban. 5241

GYEREK sportkocsi, jókarban lévő eladó. Dávid Ferenc-utca 21. II. emelet, ajtó 11. Érdeklődni 2—fél 4-ig. 5242

100 LITERES rézüst kályhával, nagy ovális tükrök, kézimunkaabbros és stélázi eladó. Megtekinthető délután 2—6 óra között. Ferenczi, Zápolya-utca 16. 5230

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej. Allástkeresőknek szavanként 2 lej. — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 3 lej. Cím a kiadóban és jellegű hirdetésenként 20 lej pótdíj fizetendő.

ELADÓ nem modern hálóberendezés, ebédülőkredenc és nagy ponyva. Papp, Március 6-utca 5. III. em. 5233

100-AS Sachs motorkerékpár sürgősen eladó. Vasile Lupu 25 szám. 5234

ORION rádió modern eladó. Fellegvári-ut 82. 5229

ELADÓ egy topolyafurniros hármasszekrény, egy ágy, egy éjjeliszekrény. Galamb-utca 41., asztalosműhelyben. 5247

HÁLÓSZOBABERENDEZÉS, mely gyermekkocsi, fűzőkemence, íróasztal eladó. Piata Malinovszki 8. Tkv

INGATLAN-LAKÁS

BULGÁRIA telepen kis kertés család háza 40.000 lej, sürgősen eladó. „Vulcan”, Molotov 24. 5227

BUTOROZOTT vagy üres szobát keres jogosított magános értelmiség. Uhu, Molotov 34. 5246

HÁROM szoba komfortos központi lakást cserélek 2 szoba komfortossal. Cím a kiadóban. 5245

ELCSERÉLNEM marosvásárhelyi, Rózsa-utcai kétszobás házamat és trébelyhegyi egyholdas gyönyörű gyümölcsösömet kolozsvári 3 szobás komfortos beköltözhető kis házzal. Értekezni Ciupe, Donát 5. 5231

KÉT vagy 3 szobás összkomfortos lakást keresek. Értekezni Donát 5. 5231

TEMESVÁRI 4 szobás komfortos modern kertés családi házamat elcserezélném kolozsvári, hasonló 2—3 szobással „Vulcan”, Molotov 24. 5219

BUTOROZOTT szobába fiatalember lakótársat keresek. Budai Nagy Antal 57. 5248

KÖZPONTBAN lévő egy szoba konyha mellékhelyiségből álló lakásomat elcserezélném 2 szoba konyha, esetleg fűrdőszobás lakással. Köl-tözködést fizetek. Cím a kiadóban. 5235

LAKÁSCSERE! Két szoba konyha központi egész kicsi lakás, garzónier ellenében, költségmentéértéssel. Kertész, telefon 18—27. 5225

ALLÁST KAPHAT

MINDENES leányt keresek augusztus elsejére Fischer. Dózsa György 7. Tkv.

ÖNÁLLÓ, megbízható mindenest felveszek. Dr. Stern, Eötvös 14. 5215

MINDENES perfekt szakácsnőt felveszek. Cím a kiadóban. 5244

KÖLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI ruhák, fátlyak, koszorúk kikölcsonzése, „Dánia”, Horea-ut 35. Tkv

FOTO TONI művészi és igazolvány fényképeket készít. Dózsa György 16. 5223

MENYASSZONYI koszorúk, fátlyak, ruhák kikölcsonzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-utca 22. Tkv.

PÉNZHEZ JUTHAT! Könyveket állandóan vásárol Uhu-iroda, Molotov 34. 5250

ZONGORA rövid bérbeadó. Címeket „Jóhangu” jellegre a kiadóba kérek. 4954

ELVESZETT Szigeti Lajos, Jobbágy-utca 88. Victoria Szövetkezet tagsági könyve 3640 számú. Semmis. 5232

AZ „ORGANIZATOR” könyvelői iroda, könyvelői tanfolyamot nyit augusztus 1-én. Érdeklődni lehet Dózsa György-utca 23. sz. alatt az udvarban naponként 3—6 között. Tkv

KOLOZSVÁRON lévő bécsi gyártmányú márkás zongorát elcserezélném magyarországgal. „Sürgős”. 5249

ŐSI csibe keltést géppel vállalkozás augusztus elsejétől. Csehszlovákia-utca 54. 4-es autóbusz. 5240

Jul. 30-án, szombat d. u. 5-kor

Műsáros fagy'alt dé'utánt

rendeznek a Sintorgan gyógyszer-gyár dolgozóit és „Arlus Köre” a Március 6-utca 34 sz. alatti Békertben. Mindenkit szívesen lát a rendezőbizottság. Buffetről gondoskodtunk.

KERESÜNK MEGVÉTELRE

Analitikai mérleget sulysorozattal és tanulmányi, kutat: **Mikroszkopot.**

Ajánlatokat: Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár, Gondnoki osztály

A „SOMESUL”

állami kereskedelmi vállalat

a Szövetkezetek, italmérések és magánosok tudomására hozza, hogy a különböző borféléknek a rait leszállította a következőképp:

Asztali bort 130 ejről 86 le-re
Fajborokat 170 " 115 "
Vegyes borokat 170 " 149 "

A borok már ezeken az áron hozandók forgalomba, úgy, hogy a fogyasztók a fenti árat fizetik.

A szövetkezetek és az italmérések ezekből az árakból megkapják az őket megillető tövényes hasznot.

Kaphatók korlátlan mennyiségben Borra tárunkban Állomás-tér 4-5 és az ö. szes főközleteinkben.